

Marc d'actuació de les unitats docents dels centres de la DGAIA

Juny de 2015

“A mi no m'agrada estudiar, el que m'agrada és aprendre”

Estudiant de 2n de l'ESO

Índex

Presentació	4
El sistema de protecció de menors. desemparament i tutela	5
Les unitats docents als CREI	6
El docent a l'equip multidisciplinari del centre	6
Els alumnes	7
Les trajectòries escolars.....	8
Atenció educativa	8
Acollida dels alumnes.....	8
Organització i distribució dels alumnes	9
La temporalitat de la intervenció	9
Clima d'aula.....	9
La tutoria	10
Organització curricular	10
Objectius de l'organització curricular.....	10
Itineraris formatius.....	10
Eines i recursos metodològics.....	11
Tancament de la intervenció educativa a les unitats docents dels CREI	11
Coordinació amb els centres educatius	11
Objectius del traspàs i la coordinació externa	12
Els referents dels nois i les noies	13

Presentació

Les unitats docents dels centres de la DGAIA són espais educatius singulars, fruit de la col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i el Departament de Benestar Social i Família.

Aquesta col·laboració respon fonamentalment a la necessitat de garantir el dret a l'educació de tots els nois i les noies que resideixen als centres residencials d'educació intensiva (CREI).

En aquest context singular, on viuen nois i noies especialment vulnerables, no només per les seves circumstàncies familiars, sinó també per les seves dificultats personals i de captament, l'objectiu fonamental és treballar per fomentar el desenvolupament integral d'aquests nois i noies, mitjançant la intervenció a través de programes socioeducatius i de tractament que ajudin a la seva inclusió social.

L'educació de les persones és l'eix vertebrador de qualsevol procés de socialització. El desenvolupament de les competències personals i la capacitat per viure en societat es basa en la formació integral de les persones. El context dels centres residencials d'educació intensiva ens obliga, especialment com a societat, a treballar per a l'educació d'aquests nois i noies per tal de garantir el mandat institucional, però sobretot per poder oferir-los una oportunitat de futur exempta de risc.

Aquest document pretén ser un marc de referència per al treball docent a les aules dels centres residencials d'educació intensiva, que orienti sobre l'atenció als alumnes, la coordinació amb els equips professionals i amb els centres educatius i en la tasca de coordinació amb tots els agents socials i les famílies en la formació d'aquests nois i noies.

Amb aquesta finalitat s'hi descriu el context de treball i les funcions i actuacions pròpies dels docents que hi treballen.

La redacció d'aquest document és fruit de l'espai de discussió i reflexió i del treball conjunt i consensuat de molts dels professionals que treballen als CREI. Hi han participat tots els equips directius, molts mestres de taller i tots els mestres i professors que integren les unitats docents dels centres residencials d'educació intensiva. Aquesta feina s'ha realitzat al llarg dels cursos 2012-2013 i 2013-2014.

El Departament d'Ensenyament vol reconèixer l'esforç de tots els professionals que han participat en l'elaboració d'aquest document, que permetrà avançar en la qualitat de l'atenció als adolescents que resideixen als centres residencials d'educació intensiva.

El sistema de protecció de menors. desemparament i tutela

La Generalitat de Catalunya té la competència exclusiva en matèria de protecció de menors i de promoció de les famílies i de la infància.

Per al desplegament d'aquesta competència, el Parlament de Catalunya aprovà la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (LDOIA), l'article 1 de la qual estableix que *Aquesta llei té per objecte la promoció del benestar personal i social dels infants i els adolescents i de les actuacions de prevenció, atenció, protecció i participació dirigides a aquestes persones a fi de garantir l'exercici de llurs drets, l'assumpció de llurs responsabilitats i l'assoliment de llur desenvolupament integral.*

La Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) exerceix la responsabilitat de garantir la protecció sobre els infants i els adolescents desemparats. *Es consideren desemparats els infants o els adolescents que es troben en una situació de fet en què els manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la personalitat, sempre que per a llur protecció efectiva calgui aplicar una mesura que impliqui la separació del nucli familiar.* (Article 105 de la LDOIA).

Les mesures que pot adoptar l'administració per tal de garantir la protecció dels infants i els adolescents són:

- a) L'acolliment familiar simple per una persona o una família que pugui suplir, temporalment, el nucli familiar natural de l'infant o l'adolescent.
- b) L'acolliment familiar permanent.
- c) L'acolliment familiar en unitat convivencial d'acció educativa.
- d) L'acolliment en un centre públic o concertat.
- e) L'acolliment preadoptiu.
- f) Les mesures de transició a la vida adulta i a l'autonomia personal.
- g) Qualsevol altra mesura de tipus assistencial, educatiu o terapèutic aconsellable, d'acord amb les circumstàncies de l'infant o l'adolescent.

Les mesures d'acolliment familiar tenen preferència respecte de les que comporten l'internament de l'infant o l'adolescent en un centre. Tanmateix la realitat és que hi ha un elevat nombre d'infants i adolescents que per situació de desemparament viuen en centres residencials. La mesura d'acolliment en centre s'hauria d'adoptar quan es preveu que el desemparament o la necessitat de separació de la pròpia família seran transitoris i no ha estat possible o aconsellable l'acolliment per una persona o una família,

Tot i que els centres han d'ésser oberts, integrats en un barri o una comunitat, i s'han d'organitzar sempre en unitats que permetin un tracte afectiu i una vida quotidiana personalitzats, hi ha un grup d'adolescents que per les seves circumstàncies i característiques personals necessiten un entorn especialment contenidor.

Així doncs, l'article 133 de la LDOIA estableix que:

1. *Quan sigui necessari, en consideració a les característiques o al capteniment dels adolescents acollits, s'han de crear centres o unitats amb espais d'escolarització propis reconeguts per l'Administració educativa amb activitats escolars reconegudes pel sistema educatiu, i que incorporin en llur configuració arquitectònica elements constructius de protecció, amb l'objecte d'afavorir l'eficàcia dels programes educatius, prelaborals o de tractament psicològic o terapèutic.*

2. *Aquests centres tenen com a objectiu donar una resposta educativa i assistencial als adolescents que presenten alteracions de conducta que requereixen un sistema d'educació intensiva.*

Les unitats docents als CREI

El Departament d'Educació i el Departament d'Acció Social i Ciutadania van signar el 4 de maig de 2009 un acord de col·laboració per garantir i millorar el procés d'escolarització dels infants i els adolescents sota la tutela i/o guarda de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA).

L'objecte d'aquest acord és establir els termes de la cooperació entre els dos departaments per tal que els infants i els adolescents acollits en centres residencials de la DGAIA que per les seves condicions personals no puguin assistir als centres docents ordinaris, rebin el suport de les unitats docents adscrites als centres residencials d'educació intensiva.

Als centres residencials d'educació intensiva de la DGAIA hi resideixen aquells nois i noies tutelats per l'administració que per les seves circumstàncies personals, socials i familiars requereixen un entorn protector i intensiu d'intervenció per tal d'afavorir el seu procés de desenvolupament personal.

El docent a l'equip multidisciplinari del centre

En aquests centres hi treballen professionals de diferents àmbits: l'educatiu, el psicològic, el social, el prelaboral, el de la salut i d'altres.

Els mestres i els professors que treballen als CREI ho fan en un context específic i singular on tots els professionals tenen per objectiu fomentar el procés de desenvolupament personal dels nois i les noies per tal d'afavorir la seva inclusió social.

L'activitat docent que es du a terme en aquestes unitats s'ha d'adaptar a les necessitats i les característiques dels nois i les noies i ha d'estar vinculada a l'activitat educativa global dels centres amb la finalitat d'aconseguir una intervenció integrada i efectiva.

Perquè això sigui possible és fonamental que la informació de cada un dels àmbits professionals sigui compartida amb la resta de l'equip professional, per tal de fixar objectius compartits i consensuats i així definir el projecte educatiu individualitzat de cada noi o noia amb major probabilitat d'èxit.

Per això, els mestres i els professors hauran de compartir amb tot l'equip multidisciplinari del centre la informació relativa a l'encàrrec que tenen assignat i a les funcions de formació dels nois i les noies, perquè es tingui en compte en la seva intervenció.

Però a més, en l'encàrrec de dissenyar i portar a terme el projecte formatiu de cada un dels alumnes, els mestres i els professors hauran de tenir en compte totes les altres circumstàncies, socials, personals, psicològiques, familiars, de salut i de qualsevol altre caire que afectin la seva situació.

Aquest intercanvi d'informació ha de ser continu durant tot el procés d'estada del noi o la noia al centre, la qual cosa permetrà que els objectius que es plantegin des de totes les

àrees siguin coherents i consensuats i que es puguin anar revisant en funció de l'evolució de cada noi o noia.

És important que els docents comparteixin amb la resta de l'equip la informació de què disposin relativa a:

- La trajectòria escolar prèvia de cada alumne o alumna.
- El nivell escolar i el curs.
- El pla de treball dissenyat des de l'àrea formativa. El contingut del programa escolar.
- La valoració de l'evolució dels aprenentatges.
- Les actituds i els valors i el compliment de les normes del noi o la noia en l'àmbit escolar.
- L'orientació de l'itinerari formatiu més adient per a l'alumne quan surti del centre.
- El projecte personal de vida que va elaborant l'alumne.

A més de tots els aspectes que considerin rellevants i que es puguin observar en el context de l'aula i en la relació que s'estableix entre l'adult i l'alumne i entre aquest i els companys.

Els alumnes

Els CREI atenen nois i noies amb històries personals i familiars complexes que s'han trobat en situació de desemparament, fet que ha comportat la mesura de protecció d'acolliment en centre i, concretament, en una estructura restrictiva i contenidora, a causa de les importants dificultats que presenten aquests nois de funcionar en contextos més autònoms.

L'absència de suports en el seu entorn més proper, així com la manca de recursos i d'habilitats personals ha fet que aquests nois i noies se situïn en l'etapa de l'adolescència i la primera joventut amb importants riscos per a ells mateixos i per a l'entorn.

Són nois amb importants problemes de conducta i de regulació emocional, molts d'ells pateixen trastorns mentals i addiccions i solen presentar un baix nivell d'autonomia. Els manquen les habilitats socials i de comunicació, cosa que condiciona el seu procés d'interacció social.

Però també són nois i noies que en un entorn segur i contenidor, on les normes i les rutines són clares i l'activitat s'organitza tenint en compte les seves característiques, motivacions i expectatives, poden funcionar de manera adequada i fer un bon aprofitament dels recursos que se'ls ofereixen.

Les trajectòries escolars

Quan arriben a un CREI aquests nois i noies solen haver viscut trajectòries escolars complexes i poc profitoses, amb molta inestabilitat acadèmica i força endarreriments curriculars.

Tot i tractar-se d'uns adolescents i joves que per edat haurien d'estar escolaritzats en etapes d'educació secundària obligatòria o postobligatòria, molts no tenen assolits els objectius acadèmics de l'etapa que els correspondria per edat.

Sovint, per la combinació entre les circumstàncies de l'entorn sociofamiliar, les característiques personals i la poca protecció que se'ls ha pogut oferir des d'entorns escolars ordinaris, presenten alts nivells d'absentisme escolar i en moltes ocasions han fet un abandonament molt primerenc del sistema educatiu. Són nois i noies amb importants

nivells de fracàs escolar, amb vivències força negatives i de frustració en la seva relació amb el món educatiu.

Tot això fa que en moltes ocasions aquests alumnes presentin un important rebuig per les activitats relacionades amb l'aula i mostrin importants sentiments de fracàs en relació amb els aprenentatges.

En canvi, les característiques de l'activitat educativa a les aules dels CREI, i el fet que els docents treballin en grups petits d'alumnes, permeten una individualització de la intervenció i un disseny personalitzat de l'acció educativa orientades a promoure un canvi d'actitud dels nois i les noies vers l'aula i la vivència que tenen del seu procés d'aprenentatge.

Així doncs, tant l'expectativa positiva dels docents en relació amb les capacitats i les competències de cada un dels alumnes, com la metodologia emprada per promoure aprenentatges significatius i vivències d'èxit en aquests nois i noies permetran que els alumnes experimentin vivències significativament diferents d'aquells a les quals han estat exposats en altres moments del seu procés formatiu, i això comportarà una millor predisposició vers els aprenentatges.

Atenció educativa

Acollida dels alumnes

Quan un alumne arriba al centre i s'incorpora a l'activitat de l'aula és important preparar la seva acollida. L'entorn ha de ser favorable i estar predisposat a l'arribada del noi o la noia, no només el docent, sinó també la resta del grup. El nou alumne ha de percebre que se li ofereix un entorn segur, on les normes són clares i on es té en compte la seva situació i els seus interessos. Això ajuda a rebaixar la seva incertesa i l'angoixa que en moltes ocasions genera l'arribada a un centre. És important que pugui identificar clarament qui serà el seu referent de l'àmbit educatiu.

Tots aquests elements són fonamentals per facilitar la seva inclusió en l'activitat educativa. El noi o la noia ha de sentir-se protagonista i responsable dels seus aprenentatges i de la seva escolarització, del seu material i del seu propi procés, amb l'objectiu de fomentar la seva responsabilització i autonomia.

Per poder dissenyar un itinerari formatiu adequat a cada alumne és important disposar del màxim d'informació en relació amb la seva trajectòria escolar prèvia, el seu nivell acadèmic actual, les seves motivacions i les seves expectatives de futur. Això permetrà ubicar-lo a l'aula i establir un pla de treball amb un objectiu pedagògic específic per a ell al més aviat possible i optimitzar, així, el temps i l'activitat que es dugui a terme des de l'àmbit escolar.

Organització i distribució dels alumnes

Per fer la distribució dels alumnes a les aules es mirarà de prioritzar els criteris pedagògics, i es procurarà homogeneïtzar els grups per nivells i en funció dels itineraris formatius que estiguin cursant. Però, a més, s'hauran de conjugar altres elements que també s'han de tenir

en compte donat el context de convivència d'aquests centres, com són les dinàmiques de relació entre els nois, les edats i les característiques de cada noi.

La temporalitat de la intervenció

Tot i que l'estada dels nois i les noies en centres d'aquestes característiques hauria de ser una mesura temporal per abordar situacions crítiques en els processos evolutius dels adolescents, en moltes ocasions aquestes estades s'allarguen força temps, bé per les

dificultats pròpies dels nois i les noies o bé per la manca de recursos per donar sortida a la situació d'important vulnerabilitat d'aquests joves.

Això fa que la temporalitat de la intervenció des de les unitats docents dels CREI sigui diferent per a cada noi o noia. En ocasions és imprevisible i en qualsevol cas no té perquè ajustar-se a un calendari escolar ni a uns processos pròpiament acadèmics.

Per això, els docents que hi treballen han d'incorporar un alt grau de flexibilitat i personalització a l'hora de definir la seva intervenció, tenint en compte la situació de cada un dels alumnes i els recursos personals i de l'entorn amb que compta.

Clima d'aula

La singularitat d'aquests aules, pel nombre reduït d'alumnes, pel context protector, per l'activitat intensiva global del centre i per les característiques pròpies d'aquests nois i noies, fa que sigui imprescindible treballar i fomentar un clima d'aula positiu i cohesionat que permeti desenvolupar l'activitat educativa. Els nois i les noies no només comparteixen espais d'aula sinó que a més conviuen al centre, El que ocorre en el dia a dia del centre afecta la dinàmica de l'aula i a la inversa, per tant és fonamental que els docents vetllin per potenciar les habilitats de comunicació i de resolució de problemes entre els alumnes, per la resolució dels conflictes que es puguin presentar i per ajudar a la integració dels nois i les noies que es vagin incorporant al grup.

Els mestres i els professors hauran d'establir una relació de confiança amb els seus alumnes a partir d'una expectativa d'èxit, que els ajudi a modificar l'autoimatge negativa en relació amb el món escolar que en moltes ocasions els nois arrossegueuen.

Els docents han de generar entorns de treball positius, que tinguin en compte les dinàmiques de relació entre els nois i la interacció que es dona entre ells i els docents. És especialment important que l'aula es converteixi en un entorn segur, on es redueixi la incertesa, amb rutines estructurades i on els alumnes pugin anticipar les conseqüències. Cal que els límits i les normes estiguin clars i, a més, siguin fiables i consistents.

L'activitat proposada ha de ser dinàmica i proactiva, i ha de partir dels interessos i de la participació dels alumnes per generar un clima de treball i una predisposició favorable dels nois i les noies per als aprenentatges.

La tutoria

La tutorització individualitzada dels alumnes permet dissenyar l'itinerari formatiu més ajustat a les característiques de cada noi comptant amb la seva motivació i interessos i focalitzant l'atenció en les seves competències i potencialitats. Aquest és el punt de partida per establir el vincle educatiu que possibiliti a cada noi fer un bon aprofitament del seu aprenentatge.

Per altra banda, la tutoria grupal permet als docents treballar la cohesió i les relacions entre els alumnes i s'ha de plantejar com una activitat flexible, que faciliti atendre i donar resposta

a les necessitats del grup amb l'objectiu de treballar aspectes actitudinals i de relació en el context de l'aula.

La tutoria neix de les necessitats del grup, però també de cada un dels alumnes. És per això que els docents han de estar atents i ser sensibles a aquells aspectes que van més enllà de la programació escolar però que també es donen en el context de l'aula.

Organització curricular

Objectius de l'organització curricular

Per la gran diversitat que presenten els alumnes, tant pel que fa al seu nivell acadèmic com pel que fa a les seves circumstàncies personals, socials i psicològiques, és fonamental que, a l'hora de dissenyar l'organització curricular de l'oferta formativa que s'imparteix a les aules, els docents tinguin en compte i posin en marxa tots els recursos i les estratègies possibles per fomentar l'èxit de tots els seus alumnes, tant en relació amb la metodologia emprada com amb els objectius curriculars i els sistemes d'avaluació.

En molts casos han de treballar amb currículums adaptats i dedicar bona part de la intervenció a reforçar les competències bàsiques. La flexibilitat, la personalització i l'atenció a la diversitat, així com l'adequació de les exigències als recursos personals i les competències i interessos de cada un dels alumnes serà fonamental per dissenyar l'itinerari formatiu que apropi l'alumne a l'èxit acadèmic.

Itineraris formatius

Amb l'objectiu de donar continuïtat als estudis dels alumnes o per tal d'ajudar-los a escollir un itinerari formatiu que s'ajusti a les seves característiques i circumstàncies, els docents poden impartir els estudis previstos al sistema català d'educació, que són:

- Educació secundària obligatòria (ESO)
- Programes de formació i inserció
- Curs d'accés a cicles formatius de grau mitjà
- Formació per a les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà
- Educació d'adults
- Preparació per a les proves lliures d'accés per a l'obtenció del títol de l'ESO
- Batxillerat
- Cicles formatius de grau mitjà i superior

Eines i recursos metodològics

Les eines i els recursos metodològics que els docents utilitzen tenen per objectiu implicar els alumnes en el propi procés d'aprenentatge, mirant d'estimular-los i de fomentar en ells l'interès per aprendre i ajudar-los que puguin trencar la relació negativa i el sentiment de fracàs que en moltes ocasions arrossegueu.

Cal que els docents siguin flexibles i dissenyin activitats amb metodologia diversa, que tinguin en compte els diferents nivells que poden presentar els alumnes d'un mateix grup i les dificultats individuals, però també les potencialitats i destreses de cadascun d'ells, amb l'objectiu de fomentar la seva autonomia i el desenvolupament de les seves capacitats. Per promoure al màxim l'èxit de tots els alumnes cal que cadascú se senti competent en algun aspecte.

Tancament de la intervenció educativa a les unitats docents dels crei

L'actuació que es du a terme a les unitats docents dels CREI correspon a un període de la vida en què el noi o la noia necessita una intervenció intensiva i en un context estructurat i protector, però un cop hagi adquirit l'autonomia suficient i s'hagi superat la necessitat d'aquesta intervenció intensiva, s'hauria de fer el procés de vinculació amb els centres del sistema educatiu.

Bona part de la feina que es fa ha de tenir per objectiu aconseguir que l'alumne adquireixi el nivell, l'autonomia i la competència personal suficients per retornar al sistema educatiu. Això implica fer un procés d'acompanyament consistent i un bon tancament quan el noi o la noia deixa d'assistir a les aules del CREI i comença a assistir a un centre ordinari.

Coordinació amb els centres educatius

La tasca dels docents que treballen als CREI consisteix a oferir formació als nois i les noies que hi resideixen. En aquesta tasca, és determinant el fet que aquests alumnes restaran al centre durant un període de temps concret, però tots ells provenen, o així hauria de ser, de centres educatius, i bona part de la feina és promoure que hi puguin tornar.

En aquest esforç per crear o recuperar els vincles d'aquests nois i noies, en moltes ocasions malmesos i en altres inexistents, amb el sistema educatiu, és molt important que els docents dediquin una part del seu temps a coordinar i compartir informació amb els professionals que treballen als centres on aquests alumnes retornaran, o aniran per primera vegada, un cop transcorregut el temps d'intervenció intensiva.

Compartir el procés que el jove ha fet al CREI i explicar la tasca que s'hi ha dut a terme, el grau d'aprofitament dels seus aprenentatges i el disseny de l'itinerari formatiu que s'ha previst, i fer l'acompanyament en el procés de vinculació d'aquests alumnes als instituts d'educació secundària, escoles d'adults o d'altres, així com fer-ne partícips els equips d'atenció psicopedagògica (EAP), serà determinant per afavorir l'acolliment dels centres receptors, que en ocasions estan condicionats per por i recels derivats de les problemàtiques d'aquests nois i noies.

Cal comptar amb tots els recursos del sistema educatiu que fomentin la normalització de la realitat d'aquests alumnes, treballant amb la xarxa comunitària, com a principis fonamentals per afavorir la inclusió social i el desenvolupament de l'autonomia que aquests nois i noies necessiten.

Objectius del traspàs i la coordinació externa

És important sistematitzar el traspàs d'informació amb el centre receptor, tant si és un altre CREI com si és un centre escolar. L'objectiu és que la feina realitzada durant la intervenció amb aquell alumne serveixi als futurs docents que intervindran en la seva formació per conèixer l'alumne i per mantenir una continuïtat o una revisió dels objectius plantejats.

La informació necessària en el moment del traspàs no és només la relativa a l'itinerari formatiu que està seguint l'alumne, la matrícula i les avaluacions, sinó també aspectes d'actitud, relació i competències del noi o la noia, els punts forts i els punts que cal reforçar, i

aquelles pràctiques educatives que han donat bon resultat per a l'alumne, per tal que el centre receptor pugui optimitzar la seva tasca.

Quan un alumne comença a assistir a un centre educatiu, el tutor del CREI també ha de poder fer un tancament amb l'alumne, amb l'objectiu de reforçar tot el que el noi o la noia hagi pogut treballar a l'aula. Assenyalar els punts forts i els objectius assolits fins en aquell moment, així com reforçar els que el noi o la noia s'hagi plantejat per a un futur a nivell formatiu l'ajudarà a la vinculació al seu propi procés d'aprenentatge.

Els referents dels nois i les noies

Tots els nois i les noies que resideixen en un CREI han estat tutelats per l'administració. El fet que hagin viscut en entorns familiars incapaços de cobrir les seves necessitats ha comportant una situació de desemparament i per això la DGAIA n'ha assumit la tutela.

En aquesta situació, és important que la intervenció que es dugui a terme des dels CREI tingui en compte la situació de vulnerabilitat d'aquests nois i noies, interpreti les seves actuacions com a possibles manifestacions del seu malestar per les situacions viscudes i, des d'aquest coneixement, fomenti la seva l'autonomia i capacitat per arribar a un desenvolupament de les seves habilitats que els permeti fer un procés de socialització positiu, tot i la manca de recursos i suports per part dels seus entorns familiars.

En aquest sentit, és fonamental que tots els professionals que treballen al sistema de protecció i, en general, tots els agents socials siguin sensibles a la necessitat que els nois i les noies tinguin una formació adequada a les seves característiques que els permeti fer el procés d'inclusió social.

Que els docents comparteixin la feina que s'ha dut a terme a les unitats docents dels CREI amb aquells qui són els referents dels nois i les noies i amb els equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA) és la manera de posar en relleu la importància de l'aspecte formatiu i de fomentar el suport dels agents socials que intervenen amb els nois i noies. Però també és cert que hi ha famílies que, tot i les seves dificultats, estan presents en els processos dels nois i les noies. Incorporar aquestes famílies en el coneixement i la participació del procés d'escolarització dels seus fills i treballar amb elles per fer visible la importància del suport en el procés de formació dels seus fills és un repte que ha de plantejar-se qualsevol mestre o professor que treballi en un CREI.